

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 336/2011-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. júla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ľ. H., T., zastúpenej advokátom JUDr. J. V., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 15 Sd 65/2009-51 z 12. júla 2010 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 So 112/2010 z 11. januára 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ľ. H. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. marca 2011 doručená sťažnosť Ľ. H., T. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len

„krajský súd“) č. k. 15 Sd 65/2009-51 z 12. júla 2010 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 1 So 112/2010 z 11. januára 2011.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynul tento skutkový stav:

„Dňa 05.07.1984 som u svojho zamestnávateľa T. š.p. P. utrpela pracovný úraz so závažnými následkami...

Okrem iných nárokov mi môj zamestnávateľ vyplácal aj náhradu za stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti podľa príslušných ustanovení Zákonníka práce § 195...

Náhrada za stratu na zárobku mi bola riadne poskytovaná až do vstupu zamestnávateľa do likvidácie a následne vyhlásenia konkurzu na jeho majetok...

Keďže konkurz nie je do dnešného dňa ukončený a správca konkurznej podstaty mi žiadne nároky nevyplácal, dňa 06.12.2007 som požiadala o spätné priznanie úrazovej renty, pričom kópiu žiadosti som si neurobila, avšak táto skutočnosť je nesporná a je potvrdená v odôvodnení rozhodnutia Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava zo dňa 26.01.2009 č. 22-156/2009..., ktorým bola moja žiadosť zamietnutá a bolo rozhodnuté, že nemám nárok na úrazovú rentu.

Uvedené rozhodnutie je nesprávne, preto som proti nemu podala opravný prostriedok č. 708/181 dňa 03.03.2009..., o ktorom rozhodoval súd, lebo sociálna poisťovňa v rámci autoremedúry svoje rozhodnutie nezmenila.

Rozhodnutie sociálnej poisťovne malo byť v prvom rade zrušené pre jeho nepreskúmateľnosť, keď toto neobsahuje základné náležitosti, ktoré má mať podľa § 209 ods. 4 zák. č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení- tu opakovane poukazujem na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.01.2011 sp. zn. 1 So/115/2010...

Okrem nepreskúmateľnosti je však nesporne preukázané, že môj zdravotný stav je veľmi zlý, pričom ide o následky pracovného úrazu zo dňa 05.07.1984- ako dôkaz... pripájam znalecký posudok MUDr. J. H. č. ... zo dňa 04.06.2009, ktorý bol vypracovaný v spore o priznanie invalidného dôchodku, avšak jeho závery sú použiteľné aj v spore o úrazovú rentu.

Ako dôkaz... pripájam rozhodnutie... Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava č. ... zo dňa 06.12.2010, ktorým mi bol odo dňa 04.06.2009 priznaný invalidný dôchodok..., pričom

z tohto rozhodnutia je zrejmé, že sociálna poisťovňa určila všeobecnú mieru poklesu schopnosti vykonávať akúkoľvek prácu na 60%, z čoho vyplýva nesporný záver, že minimálne v tomto rozsahu mi mal byť priznaný pokles pracovnej schopnosti aj vo vzťahu k úrazovej rente.

Napriek nepreskúmateľnosti rozhodnutia sociálnej poisťovne vo veci úrazovej renty a nespornému skutkovému stavu, Krajský súd v Trenčíne rozsudkom zo dňa 12.07.2010 sp. zn. 15 Sd/65/2009- 51 ... potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne ústredie Bratislava č. 22-156/2009 zo dňa 26.01.2009.

S rozsudkom som nesúhlasila, preto som proti nemu podala pod č. 708/558 dňa 06.08.2010 odvolanie...

Najvyšší súd SR však môjmu odvolaniu nevyhovел a rozsudkom zo dňa 11.01.2011 sp. zn. 1 So 112/2010... prvostupňový rozsudok potvrdil.“

Sťažovateľka v rámci dôvodov sťažnosti ďalej uviedla:

„Podľa môjho názoru sa nemožno stotožniť so správnosťou rozsudkov prvostupňového ani odvolacieho súdu, ktorými bolo potvrdené rozhodnutie o úrazovej rente, pretože tieto rozsudky sa absolútne vymykajú z rámca ustálenej súdnej praxe, pričom predovšetkým u rozsudku Najvyššieho súdu SR je to nelogické, keď ten istý senát v obdobnej veci zmenil prvostupňový rozsudok, zrušil rozhodnutie sociálnej poisťovne a vec jej vrátil na ďalšie konanie- opakovane poukazujem na rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.01.2011 sp. zn. 1 So/115/2010.

Pokladám za nesporné, že som mala nárok na stratu na zárobku po skončení práceneschopnosti, ktorá mi bola priznaná a vyplácaná podľa § 195 Zákonníka práce..., takže tu prichádzal zo stany sociálnej poisťovne do úvahy postup podľa § 272 zák. č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, pričom toto ustanovenie treba vykladať extenzívne, čo znamená, že treba vychádzať z existencie nároku, keď napr. v mojom prípade je vyplácanie nároku komplikované neukončeným konkurzným konaním.

... ako som už uviedla vyššie spĺňam nárok aj na priznanie úrazovej renty podľa § 88 a nasl. zák. č. 461/2003 Z.z., keď mám viac ako 40- percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca.“

Podľa názoru sťažovateľky: „*Napadnuté rozsudky... sú nezákonné, absolútne sa svojou podstatou vymykajú ustálenej súdnej praxi, sú v úplnom rozpore s nesporne preukázaným skutkovým stavom a sú nimi zásadným spôsobom porušené moje práva zaručené Ústavou... i Dohovorom....*

Zdôrazňujem, že napriek skutočnosti, že bolo nesporne preukázané, že som sa stala v dôsledku pracovného úrazu trvale nespôsobilou trvale vykonávať pôvodnú prácu robotníčky v nábytkárskom priemysle, súd mi bezdôvodne môj nárok na úrazovú rentu nepriznal, teda rozhodol nesprávne v rozpore so zisteným skutkovým stavom a tento hodnotil nesprávne aj po právnej stránke...“

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Právo L. H. na spravodlivé rozhodnutie veci podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 15 Sd/ 65/2009 a na Najvyššom súde Slovenskej republiky v Bratislave pod sp. zn. 1 So/112/2010 porušené bolo.

2. Rozsudky Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 12. júla 2010 sp. zn. 15 Sd/ 65/2009-51 a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v Bratislave zo dňa 11. januára 2011 sp. zn. 1 So/112/2010 sa zrušujú.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky v Bratislave je povinný zaplatiť L. H. z titulu majetkovej a nemajetkovej ujmy sumu 10.000,- EUR slovom desaťtisíc eur a nahradiť jej trovy právneho zastúpenia v sume 679,40 EUR /slovom Šesťstosedemdesiatdeväť eur štyridsať centov/ k rukám advokáta JUDr. J. V... do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

Z rozsudku krajského súdu č. k. 15 Sd 65/2009-51 z 12. júla 2010 vyplýva, že ním bolo v rámci konania o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu potvrdené napadnuté rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredia (ďalej len „Sociálna poisťovňa“) č. 22-156/2009 z 26. januára 2009 o nepriznaní nároku na úrazovú rentu. Krajský súd dospel k záveru, že výrok napadnutého rozhodnutia je správny. Poukázal na názor vyslovený posudkovým lekárom, že v dôsledku pracovného úrazu nedošlo u sťažovateľky

k podstatnému zhoršeniu zdravotného stavu, ale v jej prípade ide o trvalý stav, ktorý nadväzoval na existujúce poruchy chodidiel, pričom ostatné zdravotné poruchy nesúvisia s pracovným úrazom. Pri aplikácii § 88 a nasl. zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o sociálnom poistení“) na prípady, keď k pracovnému úrazu došlo pred 1. januárom 2004, krajský súd upozornil na výnimku ustanovenú v § 272 ods. 3 citovaného zákona, podľa ktorého náhrada za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti alebo pri uznaní invalidity alebo čiastočnej invalidity a náhrada za stratu na dôchodku, ktoré sa vyplácali k 31. decembru 2003, a nárok na ich výplatu trvá aj po tomto dni, sa považujú od 1. januára 2004 za úrazovú rentu. V týchto prípadoch nie je potrebné určovať pokles pracovnej schopnosti poškodeného tak, ako to zákon o sociálnom poistení ustanovuje v rámci zákonných podmienok na poskytovanie úrazovej renty podľa § 88 ods. 1. Sťažovateľka však požiadala o priznanie úrazovej renty podľa § 88 zákona o sociálnom poistení, pričom z vykonaného dokazovania bolo nepochybné, že jej dosiaľ nebola priznaná úrazová renta podľa § 272 ods. 3 citovaného zákona. Za tejto skutkovej situácie bolo povinnosťou Sociálnej poisťovne vykonať dokazovanie pre účely posúdenia oprávnenosti žiadosti sťažovateľky o úrazovú rentu podľa § 88 zákona o sociálnom poistení vrátane zistenia poklesu jej pracovnej schopnosti v dôsledku pracovného úrazu. Nedostatok spočívajúci v neurčení konkrétnej miery poklesu pracovnej schopnosti sťažovateľky v napadnutom rozhodnutí bol konvalidovaný doplnením dokazovania Sociálnou poisťovňou v konaní o opravnom prostriedku sťažovateľky, a to lekárskymi vyšetreniami posudkových lekárov, ktorí pri nezmenených záveroch týkajúcich sa posúdenia zdravotného stavu sťažovateľky určili mieru poklesu jej pracovnej schopnosti podľa § 88 zákona o sociálnom poistení vo výške 20 %. Výsledky doplneného dokazovania preto nie sú v rozpore s výrokom napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého sťažovateľka nemá nárok na úrazovú rentu podľa § 88 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, lebo pokles jej pracovnej schopnosti nedosahuje mieru 40 %. Krajský súd dospel k záveru, že v prípade sťažovateľky neboli splnené ani zákonné podmienky na priznanie úrazovej renty podľa § 272 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, keďže sťažovateľke sa k 31. decembru 2003 preukázateľne nevyplácala náhrada za stratu na zárobku. Návrh na doplnenie dokazovania predložený sťažovateľkou vzhľadom na vyslovený názor znalca v konaní o jej invalidnom

dôchodku krajský súd ako zrejme nepotrebný zamietol, keď dospel k záveru, že názor posudkových lekárov nie je v rozpore s predloženým názorom znalca.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd považuje za potrebné zdôrazniť, že podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je viazaný návrhom sťažovateľky, ktorá je v tomto prípade zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom. Preto v danej veci ústavný súd rozhodoval o porušení tých práv, vyslovenia porušenia ktorých sa sťažovateľka domáha v návrhu na rozhodnutie,

t. j. v petite sťažnosti. Tvrdenia o porušení iných článkov ústavy a dohovoru, ktoré sťažovateľka uvádza v texte sťažnosti mimo petitu, je v súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu potrebné považovať iba za súčasť argumentácie sťažovateľky (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07).

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základného práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu č. k. 15 Sd 65/2009-51 z 12. júla 2010 a rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 So 112/2010 z 11. januára 2011.

1. Na rozhodnutie o tej časti sťažnosti, ktorá smeruje proti rozsudku krajského súdu č. k. 15 Sd 65/2009-51 z 12. júla 2010, nie je daná právomoc ústavného súdu. Ako to vyplýva z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Proti rozsudku krajského súdu vydanému v konaní o návrhu sťažovateľky na preskúmanie rozhodnutia Sociálnej poisťovne, bolo prípustné odvolanie, ktoré sťažovateľka aj využila. Sťažovateľka sa tak domohla účinnej ochrany ňou označeného základného práva na spravodlivé súdne konanie už v konaní pred najvyšším súdom. Na základe sťažovateľkou podaného odvolania tak už došlo k naplneniu účelu sledovaného sťažovateľkou v konaní o sťažnosti konaním na najvyššom súde, čím je zároveň vylúčená právomoc ústavného súdu.

Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (I. ÚS 103/02, III. ÚS 70/02).

2. Sťažnosť sťažovateľky, ktorou namieta porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 1 So 112/2010 z 11. januára 2011, je podľa názoru ústavného súdu zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Ústavný súd predovšetkým konštatuje, že podľa svojej ustálenej judikatúry nemá zásadne oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (II. ÚS 21/96). Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom napokon nie je ani chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd teda, tak ako to už vyslovil vo viacerých svojich nálezochoch, nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (napr. I. ÚS 31/05), a preto nemôže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov, pokiaľ tieto súdy vo svojej činnosti postupujú v súlade s právami na súdnu a inú právnu ochranu zakotvenými v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). Z takéhoto pohľadu pristúpil ústavný súd aj k posúdeniu napadnutého uznesenia najvyššieho súdu.

Zo sťažnosti vyplýva, že porušenie základného práva sťažovateľky na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v jej nesúhlase s právnym názorom najvyššieho súdu vysloveným v namietanom rozsudku, ktorým najvyšší súd potvrdil prvostupňový rozsudok krajského súdu v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne o nepriznaní nároku na úrazovú rentu. Podľa tvrdenia sťažovateľky

najvyšší súd rozhodol v rozpore so zisteným skutkovým stavom a vec nesprávne právne posúdil. Namietaný rozsudok sa vymyká z rámca ustálenej súdnej praxe, pričom sťažovateľka poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 So 15/2010 z 25. januára 2011 v obdobnej veci.

V odôvodnení namietaného rozsudku najvyšší súd v podstatnom uviedol:

„Po vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho, a pripojeného administratívneho spisu Najvyšší súd s prihliadnutím na ust. § 219 ods. 2 v spoj. s § 2501 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v prevažujúcom rozsahu a aby nadbytočne neopakoval pre účastníkov známe fakty prejednávanej veci spolu s právnymi závermi krajského súdu, Najvyšší súd sa v svojom odôvodnení následne obmedzí iba na rekapituláciu niektorých vybraných bodov odôvodnenia napadnutého rozsudku a doplnenia svojich odlišných zistení a záverov zistených v odvolacom konaní (§ 219 ods. 2 O.s.p. umožňuje odvolaciemu súdu doplniť odôvodnenie prvostupňového súdu o ďalšie dôvody).

Najvyšší súd vzhľadom na námietky uplatnené navrhovateľkou poukazuje na znenie ustanovenia § 88 zák. č. 461/2003 Z.z., ktoré sa stalo základom na argumentáciu krajského súdu.

Podľa § 88 ods. 1 zák. č. 461/2003 Z.z. poškodený má nárok na úrazovú rentu, ak v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať doterajšiu činnosť zamestnanca alebo činnosť osoby uvedenej v § 17 ods. 2 a nedovršil dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok

Hore citované ustanovenie jednoznačne vymedzuje nasledovný okruh podmienok potrebných pre vznik nároku na úrazovú rentu, a to že

- 1. poškodený musel utrpieť pracovný úraz,*
- 2. poškodený má viac ako 40-percentný pokles schopnosti vykonávať činnosť,*
- 3. uvedený pokles je výslovne zapríčinený utrpeným pracovným úrazom a*

4. poškodený nedovršíl dôchodkový vek alebo mu nebol priznaný predčasný starobný dôchodok.

Správne preto krajský súd uzavrel svoju interpretáciu ustanovenia § 272 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z.z., že ak navrhovateľke nebola priznaná úrazová renta podľa tohto ustanovenia, potom za takejto skutkovej situácie bolo povinnosťou odporkyne vykonať dokazovanie za účelom posúdenia oprávnenosti žiadosti navrhovateľky o úrazovú rentu podľa § 88 zák. č. 461/2003 Z.z., vrátane zistenia poklesu jej pracovnej schopnosti v dôsledku pracovného úrazu. Najvyšší súd má z priloženého administratívneho spisu zistené, že tak odporkyňa konala. Nakoľko však navrhovateľka spochybňovala prostredníctvom svojich námietok zákonnosť postupu pri zisťovaní skutkového stavu, musel Najvyšší súd sa najskôr zaoberať s touto skupinou námietok.

Ak navrhovateľka chcela vyvolať pochybnosti (dôvodné) o nezaujatosti posudkových lekárov, ktorí hodnotili jej zdravotný stav, potom mala vychádzať zo zákonných predpokladov uvedených v zák. č. 461/2003 Z.z. a bola zaťažená povinnosťou tieto preukázať, a nie iba samotnú činnosť posudkových lekárov vo všeobecnosti spochybniť. ...

Samotné konštatovanie skutočnosti, že posudkoví lekári ako zamestnancami odporcu predmetné zdravotné posudky a správy vypracovali, však nie je naplnením postupu, ktorý je pre navrhovateľku predpísaný prostredníctvom hore citovaných ustanovení § 181 až 183. Iba dodržanie tohto postupu by bolo dôvodom, aby súd v správnom súdnictve mohol preskúmať, či o práve navrhovateľky ako účastníčky spochybniť nezaujatosť konajúcich osôb bolo riadne konané a rozhodnuté, a v konečnom dôsledku, či nebola ukrátená na svojom základnom práve na spravodlivé konanie v oblasti sociálneho zabezpečenia. Preto aj túto námietku Najvyšší súd vyhodnotil ako nepodloženú.

Ďalej navrhovateľka zdôraznila, že závery posudkových lekárov sú v absolútnom rozpore so znaleckým posudkom MUDr. J. H. č. 2/2009 (č. 1. 19 súdneho spisu), ktorého závery navrhovateľka krajskému súdu predložila. Na tomto mieste musí Najvyšší súd konštatovať, že navrhovateľka súdu predložila iba fragment z tohto dôkazného prostriedku. Napriek tejto, pre konanie podstatnej skutočnosti, Najvyšší súd z jeho neúplného obsahu zistil, že znalecký posudok bol vyhotovený až po vydaní napadnutého rozhodnutia odporkyňou (tzn. rozhodnutie vydané dňa 26.01.2009 a znalecký posudok spracovaný ku

dňu 04.06.2009), preto odporkyňa nemohla tento znalecký posudok zohľadniť pri vyhodnotení podkladov pre vydanie svojho rozhodnutia.

Ak ho odporkyňa nemohla zohľadniť v svojom rozhodnutí, potom na takýto listinný dôkazný prostriedok súd v správnom súdnictve môže prihliadnuť iba vtedy, ak navrhovateľke existencia objektívnych dôvodov bránila dôkazný prostriedok predložiť v konaní vo veciach sociálneho poistenia (m.m. § 196 ods. 6 veta prvá zák. č. 461/2003 Z.z.). Navrhovateľka však na takúto existenciu prekážok nepoukázala. Preto správne krajský súd pristúpil k znaleckému posudku ako k dôkaznému prostriedku predloženému oneskorene.

Ak aj za tejto situácie sa krajský súd s oneskorene predloženým dôkazným prostriedkom zaoberal a vyhodnotil jeho vplyv na súdny prieskum, Najvyšší súd poukazuje na to, že aj znalecký posudok obsahuje text „... kde rozhodujúcim zdravotným postihnutím na účel posudzovania invalidity je u navrhovateľky v súčasnej dobe prístredová prietrž medzistavcovej platničky L5-S1 vľavo, a z nej vyplývajúcim chronickým LIS, s dráždením koreňa L5 a znížením citlivosti v jeho dermatome, s výslednou poruchou dynamiky driekovo-krížovej chrčtice a stereotypu chôdze...“ a preto správne krajský súd uzavrel svoje úvahy, že názor posudkových lekárov nie je v rozpore s predloženým názorom znalca.

Navyše Najvyšší súd neustále v svojej rozhodovacej praxi upozorňuje účastníkov na odlišný charakter správneho súdnictva, v ktorom prevažuje kasačný spôsob (§ 250i ods. 1 veta prvá O.s.p.) prieskumu napadnutých správnych rozhodnutí, tzn. že správny súd vykonáva iba prieskum správnosti zistenia skutkového stavu na základe podkladov obsiahnutých v pripojenom správnom spise (§ 250i ods. 1 veta druhá O.s.p.), a ak dospeje k názoru, že skutkový stav nebol riadne zistený, nie je to dôvod na súdne zisťovanie riadneho skutkového stavu vykonávaním dôkazov, ale naopak je to zákonný dôvod na zrušenie rozhodnutia správneho orgánu.

Za takýchto okolností potom účastníci súdneho prieskumu nemôžu prirodzene očakávať, že súd vyhovie ich požiadavke na vykonanie dôkazov v súdnom prieskume. ...

Na základe uvedeného sa Najvyšší súd stotožnil s názorom krajského súdu, že dôkazné prostriedky produkované odporkyňou v konaní o sociálnom poistení boli postačujúce a zistené zákonným spôsobom, nevykazovali vnútorné rozpory evidentne zistiteľné súdom, a preto Najvyšší súd je nútený konštatovať, že navrhovateľka

nepreukázala, že by napadnutý rozsudok trpel vadami uvedenými v § 205 ods. 2 písm. c), tzn. súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, § 205 ods. 2 písm. d) O.s.p., tzn. súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, a písm. f), tzn. že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.»

V citovanej časti odôvodnenia namietaného rozsudku (nadväzujúceho na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa) najvyšší súd jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré odvolaniu sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu nevyhovel. Ústavný súd považuje za potrebné konštatovať, že predmetný postup najvyššieho súdu pri odôvodňovaní svojho právneho záveru vo veci sťažovateľky nemožno považovať za zjavne neodôvodnený alebo arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojim vlastným. Prípadný zásah ústavného súdu, a to nahrádzanie právneho názoru najvyššieho súdu, je možné realizovať len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou. Aj keby ústavný súd nesúhlasil s interpretáciou zákonov všeobecných súdov, ktoré sú „pánmi zákonov“, v zmysle citovanej judikatúry by mohol nahradiť napadnutý právny názor najvyššieho súdu iba v prípade, ak by ten bol svojvoľný, zjavne neodôvodnený, resp. ústavne nekonformný. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam.

Podľa názoru ústavného súdu právny názor najvyššieho súdu v danej veci je zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom, ktorý ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľný. Zo záverov najvyššieho súdu nevyplýva jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty či zmyslu.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti tiež poukázala na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1 So 115/2010 z 25. januára 2011, ktorým ten istý senát najvyššieho súdu v obdobnej veci zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že rozhodnutie Sociálnej poisťovne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. V súvislosti s touto námietkou sťažovateľky ústavný súd preskúmal rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 So 115/2010 z 25. januára 2011 a konštatuje, že vzhľadom na odlišné skutkové okolnosti a právnu situáciu prejednávaného prípadu ho nemožno aplikovať na jej prípad.

Uvedené skutočnosti boli podkladom pre záver ústavného súdu, že sťažnosť sťažovateľky v časti namietajúcej porušenie základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy namietaným rozsudkom najvyššieho súdu bolo potrebné odmietnuť už pri jej predbežnom prerokovaní z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

Keďže sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v jej sťažnosti už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. júla 2011